

**UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ
ÚSTAV EKONOMIE**

**PRŮMYSLOVÉ ZÓNY A JEJICH EFEKTIVNOST
V PARDUBICKÉM KRAJI**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

AUTOR PRÁCE: Michaela Zaninová

VEDOUCÍ PRÁCE: Ing. Romana Provazníková, Ph. D.

2007

**UNIVERSITY OF PARDUBICE
FACULTY OF ECONOMICS AND ADMINISTRATION**

INSTITUTE OF EKONOMICS

**INDUSTRIAL ZONES AND THEIR EFFECTIVENESS IN
PARDUBICE LIMIT**

BACHELOR WORK

AUTHOR: Michaela Zaninová

SUPERVISOR: Ing. Romana Provazníková, Ph. D.

2007

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne

Abstrakt

Tato práce se zabývá efektivností průmyslových zón v Pardubickém kraji. První část obsahuje transformaci a její vliv na rozvoj regionů a průmyslu. Druhá část je zaměřena na podporu podnikání obzvláště na programy upravující průmyslové nemovitosti. Dále jsou uvedeny výhody a nevýhody průmyslových zón a s nimi spojená legislativa. V poslední části je charakterizován Pardubický kraj, jeho největší okresní města a s nimi spojený ekonomický vývoj, průmysl a rozvoj průmyslových zón.

Obsah

Úvod.....	6
1 Transformace.....	7
1.1 Situace v Československu	7
1.1.1 Ekonomická transformace.....	7
1.1.2 Hodnocení transformace	8
1.1.3 Vliv strukturálních změn na vývoj v regionech	9
2 Podpora rozvoje průmyslových zón.....	13
2.1 Program na podporu rozvoje průmyslových zón.....	13
2.1.1 Příprava průmyslových zón	14
2.1.2 Regenerace průmyslových zón	14
2.1.3 Výstavba a rekonstrukce nájemních objektů	15
2.1.4 Akreditace průmyslových zón	15
2.2 Operační program průmysl a podnikání 2004 – 2006	17
2.3 Účastníci podpory rozvoje průmyslových zón	19
2.3.1 CzechInvest	19
2.3.2 Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje	24
2.4 Legislativa upravující průmyslové zóny	25
3 Výhody a nevýhody průmyslových zón	27
3.1 Průmyslová zóna	27
3.2 Greenfields	27
3.3 Brownfields	27
3.4 Dělení brownfieldů podle	28
3.5 Nevýhody brownfields	28
3.6 Výhody brownfields	29
4 Průmyslové zóny v Pardubickém kraji.....	30
4.1 Pardubický kraj.....	30
4.1.1 Průmysl	31
4.1.2 Podnikatelská infrastruktura.....	32
4.2 Pardubice	33
4.2.1 Ekonomický rozvoj, vzdělávání.....	33
4.2.2 Průmysl	34
4.2.3 Vliv investorů na rozvoj města	36
4.3 Chrudim	36
4.3.1 Ekonomika	37
4.3.2 Průmysl	38
4.4 Svitavy	41
4.4.1 Průmyslová zóna	41
4.5 Ústí nad Orlicí	43
4.5.1 Ekonomický rozvoj	43
4.5.2 Průmysl	44
4.6 Ostatní průmyslové zóny v kraji.....	44
Závěr	46
Seznam použité literatury.....	47
Seznam grafů.....	49
Seznam obrázků	49
Seznam tabulek	49

Úvod

Průmyslovou zónou se rozumí území zastavěné převážně objekty pro průmysl, výrobu, obchod a služby.

Ve své práci popíše první podnět vzniku průmyslových zón, subjekty, které se zasloužily o vytvoření pravidel rozvoje průmyslových zón. Zda města využívají služeb agentur zabývajících se podporou zón. Poslední oddíl práce bude zaměřen na jednotlivé průmyslové zóny v kraji.

Informace týkající se rozvoje průmyslu a průmyslových zón jsem získala prostřednictvím odborů pro regionální rozvoj.

1 Transformace

„Představuje přechod z centrálně plánovaného systému k tržnímu systému, který je vhodnější jak při alokaci, tak při využití výrobních zdrojů a při uspokojení lidských potřeb. Naproti tomu centrálně plánované ekonomiky zaostávaly v růstové výkonnosti i životní úrovni.“¹

1.1 Situace v Československu

Před rokem 1989 chyběla v zemi politická práva a občanská svoboda. Ekonomika byla založena na většinovém podílu státního a družstevního sektoru, soukromému sektoru byla vyhrazena jen malá část. Centrálně plánovaná ekonomika nereagovala na vztahy mezi nabídkou a poptávkou, což vedlo k nevyužívání zdrojů a malé podpoře technického pokroku. Výsledkem byla technická zaostalost, hospodářská stagnace a nespokojenost občanů. Naproti tomu byla zajištěna cenová stabilita, práce, sociální zabezpečení.

Ekonomický vývoj v Československu měl pozitivní vliv na transformaci v ekonomické, kvalifikační a životní úrovni. Příznivý byl i vývoj na trhu zboží a služeb a zároveň klesl veřejný i zahraniční dluh. Negativně však ovlivnil transformaci v neexistenci soukromého sektoru a v pomalém vývoji reform, které rozvíjely tržní systém. Dalším problémem byl nerozvinutý sektor služeb a vysoký podíl těžkého průmyslu, který zatěžoval životní prostředí a vývoj restrukturalizace.

1.1.1 Ekonomická transformace²

Hlavním bodem ekonomické transformace byla přeměna vlastnických vztahů, ekonomických institucí a vytvoření právního rámce, který by respektoval soukromé vlastnické a smluvní vztahy.

Úkolem ekonomické transformace byla snaha o zvýšení alokační efektivnosti, růstové výkonnosti, což mělo za následek přibližování se k vyspělejším zemím. Úspěšnost transformace lze hodnotit jako přeměnu plánované ekonomiky v tržní ekonomiku, která má za následek dlouhodobý hospodářský růst. Hlavním problémem bylo podcenění dlouhodobosti a složitosti transformace.

Po mnoha diskuzích byly vytvořeny varianty zabývající se vývojem transformace. První návrh s názvem „Strategie ekonomické reformy“ vytvořil kolektiv v čele s tehdejšími ministrem financí Václavem Klausem. Zdůrazňována byla makroekonomická stabilita, rychlá privatizace. Druhou variantou se stal „Návrh strategie přechodu k tržní ekonomice“ vypracovaný

¹ Spěváček, V. a kol., *Transformace české ekonomiky*, 2002, str. 17.

² Spěváček, V. a kol., *Transformace české ekonomiky*, 2002, str. 20.

Hospodářskou radou ČR společně s místopředsedou vlády Františkem Vlasákem. Tento „Návrh“ naopak preferoval pomalý vývoj transformace a privatizace. Definitivní podobu s názvem „Scénář ekonomické reformy“ schválilo Federální shromáždění v září 1990. Ve Scénáři byl kladen důraz na rychlou privatizaci, liberalizaci a makroekonomickou stabilizaci.

Scénář obsahoval:

- makroekonomický rámec, který zahrnoval měnovou a fiskální politiku s přípravou na daňovou reformu,
- změnu vlastnických poměrů započatou malou privatizací a následně velkou privatizací,
- liberalizaci cen,
- vnitřní směnitelnost československé koruny,
- strukturální politiku, která by umožnila přechod na tržní mechanismus,
- předložení návrhu zákonů týkajících se sociálního zabezpečení,
- 3 přílohy:
 - 1) vnější a vnitřní podmínky ČSFR při vstupu do ekonomické reformy,
 - 2) scénář ekologické strategie v podmínkách ekonomické reformy,
 - 3) opatření na podporu účasti zahraničního kapitálu a zahraniční pomoci v československé ekonomice.

Ve Scénáři byla opomenuta institucionální stránka, která by vedla k budování institucí umožňujících rozvoj tržního systému, ale i právní rámec.

1.1.2 Hodnocení transformace

Díky transformaci byl podpořen vznik tržní ekonomiky, která umožnila rozvoj soukromého vlastnictví, liberalizaci trhů či byla vytvořena potřebná legislativa. V makroekonomickém hledisku lze za pozitivum považovat nízkou míru inflace, stabilitu měnového kurzu, snížení nezaměstnanosti a zvýšení přílivu zahraničních investic.

Velkému podcenění však došlo u dlouhodobého vývoje, který vedl k plnému fungování tržního systému a zároveň udržitelné ekonomické výkonnosti. V České republice byly za negativum považovány dva faktory a to nedostatky v oblasti práva a nízká růstová výkonnost.

1.1.3 Vliv strukturálních změn na vývoj v regionech

Strukturální změny regionů se dotýkaly významných odvětví, jejichž rozpad znamenal růst nezaměstnanosti.

Dané regiony nedisponovaly kapitálem, kvalifikovanou pracovní silou, infrastrukturou a kvalitním životním prostředím, aby se mohly přizpůsobit strukturálním změnám a byl jim umožněn rozvoj. Rozdíly v regionech byly řešeny opatřeními, která by zvýšila přitažlivost pro nové investory a tím i příliv nových investic. Vytvářely se programy na zvýšení kvalifikace a pracovních míst. V problémových regionech se přistupovalo k daňovým úlevám, k vytváření investičních příležitostí a k zlepšování infrastruktury.

Mezi další odlišnosti můžeme zařadit ekonomickou úroveň a zaměstnanost.

Ukazatelé meziregionálních odlišností

1) Ekonomická úroveň

Tuto úroveň charakterizuje hrubý domácí produkt na hlavu vůči průměru ČR a EU. V tabulce č. 1 můžeme vidět vývoj HDP od roku 1995. Můžeme říci, že mezi regiony jsou malé rozdíly v ekonomické úrovni.

Tabulka 1 Vývoj hrubého domácího produktu v krajích v letech 1995-2005 (v Kč)³

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	
Česká republika	213 110	230 064	241 593	252 617	272 468	290 232	
Kraj	Hlavní město Praha	425 316	475 750	506 109	530 334	569 914	606 925
	Středočeský	200 538	213 711	230 393	238 328	253 397	269 674
	Jihočeský	195 948	207 727	217 511	225 621	242 791	258 668
	Plzeňský	199 944	216 637	221 866	235 913	262 596	278 326
	Karlovarský	178 465	183 083	196 232	202 270	213 182	225 410
	Ústecký	173 756	182 559	191 766	208 128	222 486	235 260
	Liberecký	190 641	201 861	211 426	204 456	216 614	232 303
	Královéhradecký	201 667	212 580	219 043	226 640	243 726	259 348
	Pardubický	182 033	193 575	202 533	214 667	228 085	239 415
	Vysočina	178 550	203 264	209 301	217 107	228 402	244 510
	Jihomoravský	196 834	213 039	222 538	23 532	250 877	267 463
	Olomoucký	169 573	179 067	186 312	193 844	215 011	226 617
	Zlínský	178 119	190 616	199 507	206 803	216 465	232 558
Moravskoslezský	166 891	179 745	186 132	195 867	22 042	237 244	

Makroekonomická výkonnost poukazuje na přizpůsobení regionální ekonomiky. Existují dva důvody pro kolísání mezi regiony:

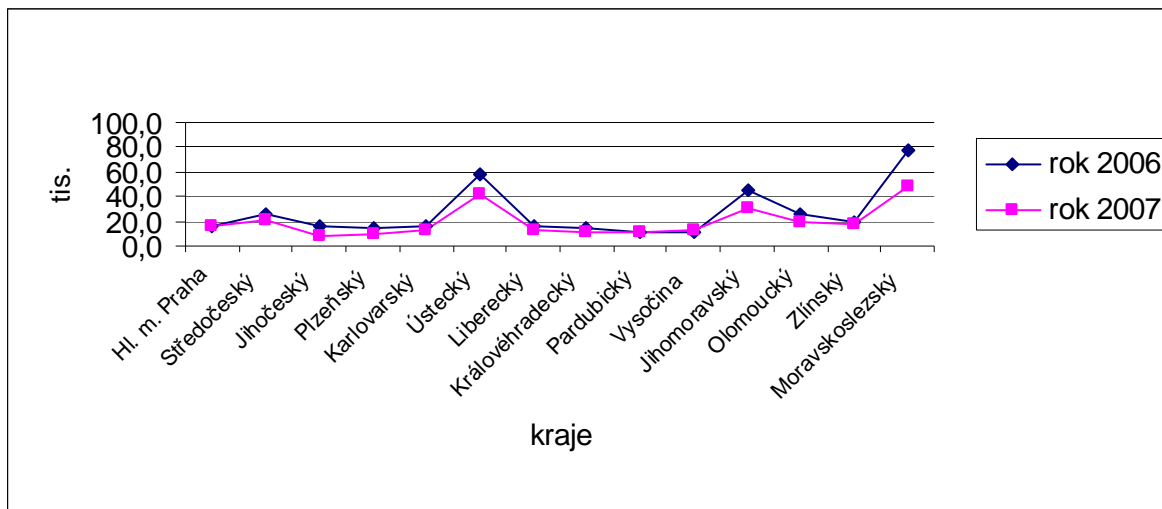
- v regionech se vyskytují odvětví s nižší technologickou náročností a s větší citlivostí na změnu poptávky,
- makroekonomický pokles zapříčinil prohlubování strukturálních změn.

³ www.csu.cz

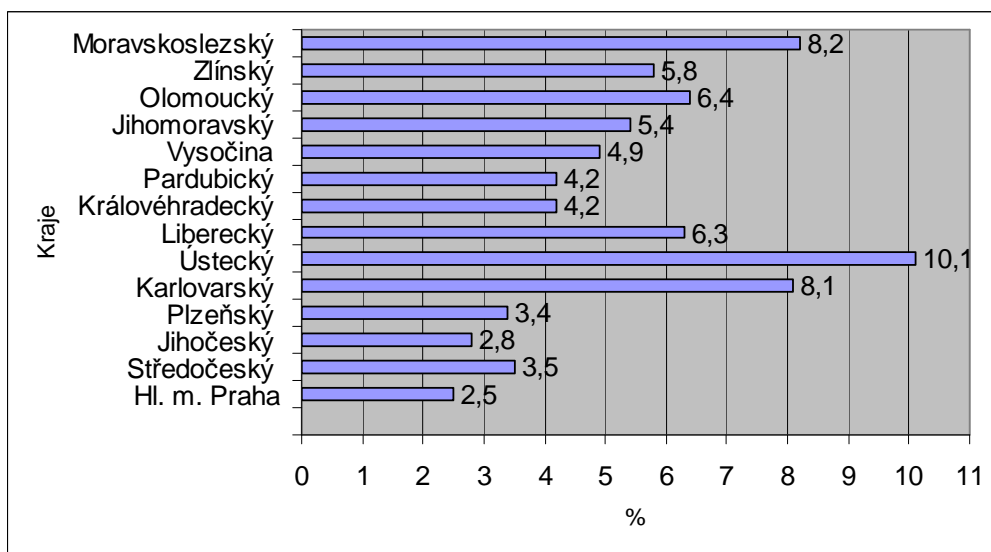
2) Míra nezaměstnanosti

Je dána odlišnostmi v regionech. Z grafů č. 1 a 2 můžeme usoudit, že nezaměstnanost v roce 2007 klesla. Nejvyšší míru nezaměstnanosti zaznamenaly kraje Ústecký (10,1 %), Moravskoslezský (8,2 %).

Graf 1 Počet nezaměstnaných v krajích v letech 2006 a 2007⁴

Graf 2 Míra nezaměstnanosti v 2. kvartálu v roce 2007 (v %) ⁵

Rostoucí nezaměstnanost by měla být eliminována vytvářením nových pracovních míst v podnicích a zároveň by měly být podpořeny investice zejména zahraniční.

⁴ www.csu.cz

⁵ www.csu.cz

Podnikatelské aktivity

„Ukazatelem míry aktivity je rozčlenění zaměstnaných v národním hospodářství do pěti skupin a to zaměstnanci, zaměstnavatelé, pracující na vlastní účet, členové produkčních družstev a pomáhající rodinní příslušníci. Zaměstnavatelé a pracující na vlastní účet vykazují podnikatelskou aktivitu a zároveň schopnost nahradit ztrátu zaměstnání podnikatelskou iniciativou“⁶.

Dalším ukazatelem je kvalifikace vypovídající o uplatnění zaměstnaných v jednotlivých regionech.

Kvalifikace pracovníků

Kvalifikovanost a věková struktura hraje roli ve schopnosti přizpůsobení nabídky pracovní síly. Velký problém při strukturálním přizpůsobení regionální ekonomiky představuje vysoký podíl zaměstnaných s nízkou kvalifikací. Lidé s malou kvalifikací se hůře přizpůsobují změně poptávky.

Tabulka 2 Zaměstnanost podle kvalifikačních a profesních charakteristik v roce 2000⁷

Kraje	Bílé límečky		Modré límečky		Bílé límečky	Modré límečky	Vysoké kvalifik.	Nízké kvalifik.
	Vysoké kvalifik.	Nízké kvalifik.	Vysoké kvalifik.	Nízké kvalifik.				
Praha	54,9	21,2	12,6	10,8	76,2	23,4	67,5	32,0
Jihomoravský	37,6	20,4	22,8	18,3	58,0	41,1	60,4	38,7
Moravskoslezský	36,2	18,3	23,4	21,1	54,4	44,5	59,6	39,4
Královéhradecký	33,3	18,0	25,9	21,3	51,4	47,2	59,2	39,3
Jihočeský	32,9	19,4	24,3	22,1	52,3	46,5	57,2	41,6
Plzeňský	34,2	17,6	22,8	24,2	51,8	47,0	57,1	41,7
Olomoucký	31,6	18,7	24,8	23,1	50,3	47,9	56,4	41,8
Vysočina	29,7	17,1	26,7	25,1	46,8	51,8	56,4	42,2
Zlínský	30,8	19,3	24,0	24,9	50,1	48,9	54,8	44,2
Liberecký	26,6	19,3	28,1	25,0	45,8	53,1	54,7	44,2
Středočeský	30,8	21,8	23,7	22,5	52,6	46,2	54,5	44,3
Ústecký	31,7	18,3	22,5	25,6	50,0	48,1	54,2	43,9
Pardubický	33,7	20,4	20,0	24,7	54,1	44,7	53,7	45,1
Karlovarský	31,2	24,1	20,6	22,9	55,3	43,4	51,8	47,0
Česká republika	35,8	19,7	22,3	21,1	55,4	43,4	58,1	40,8

V tabulce můžeme vidět kvalifikační rozdělení v jednotlivých regionech. Například Praha je nakloněna kvalifikačně a technologicky náročným odvětvím a je zde možnost využít řadu vysokoškolských a výzkumných aktivit. Obdobně je tomu u krajů Jihomoravského a Pardubického. Naopak nejnižší podíl bílých límečků s vysokou kvalifikovaností vykazují kraje Liberecký, Karlovarský a Ústecký.

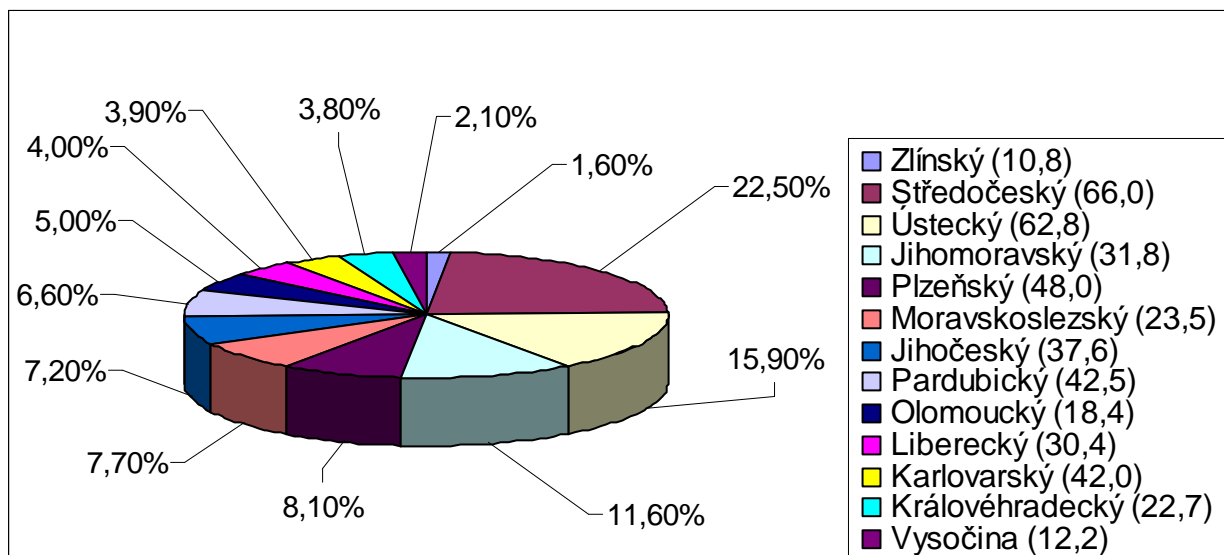
⁶ Spěváček V. a kol., *Transformace české ekonomiky*, 2002, str. 335.

⁷ Spěváček V. a kol., *Transformace české ekonomiky*, 2002, str. 337.

Přímé zahraniční investice

Příslun kapitálu poukazuje na zvýšení ekonomické výkonnosti v regionu a na přitažlivost daného regionu pro investory, jejichž investiční aktivity umožňují vytvářet nová pracovní místa. Investice většinou směřují do rozvinutých regionů, a proto se snaží vládní regionální politika nasměrovat investiční pobídky podle počtu vytvořených nových pracovních míst.

Graf 3 Podíl krajů na stavu zahraničních investic v ČR a výše investic na obyvatele (v tis. Kč) k 31. 12. 1999⁸

Nejvíce se na přímých zahraničních investicích podílejí kraje Středočeský s 22,5 % dále Ústecký s objemem investic ve výši 15,9 % a Jihomoravský s 11,6 %. V investicích na obyvatele vede Středočeský kraj, velmi příznivě se vyvinula situace pro kraj Ústecký a třetí místo obsadil kraj Plzeňský.

⁸ Spěváček V. a kol., *Transformace české ekonomiky*, 2002, str. 338.

2 Podpora rozvoje průmyslových zón

Vlivem zájmu zahraničních i domácích investorů po investičně připraveném prostoru se začala vyvíjet podpora rozvoje průmyslových zón. Tato podpora je vhodná pro vývoj ekonomiky v zaostalých regionech.

V roce 1998 byly vládou vydány dotace ve výši 1,5 mil. EUR na první projekty zón v Karviné a Bystřici nad Pernštejnem. V roce 2003 bylo investováno 3,65 miliard EUR do zpracovatelského průmyslu a bylo vytvořeno 43 544 pracovních míst. Vládní dotace na jedno pracovní místo tvořila 1 752 EUR. V období let 1998-2005 bylo ze státního rozpočtu podpořeno 92 průmyslových zón v celkové výši 5,64 miliard Kč. Bylo vytvořeno 2 150 ha průmyslových zón, kde se umístilo 360 podniků, které investovaly 146 miliard Kč a zároveň vytvořily 72 tisíc pracovních míst. Na 1 ha vybudované průmyslové zóny připadá 33 pracovních míst a hodnota dotace ze státního rozpočtu na 1 pracovní místo tvoří 78 tisíc Kč.

Tabulka 3 Přehled podpor průmyslu a průmyslových zón poskytovaných CzechInvestem a MPO

CzechInvest přijal žádosti na podporu průmyslu v programech na léta 2004-2006:			Ministerstvo průmyslu a obchodu poskytuje služby na podporu:	
• Dotační programy, které obsahovaly:			• Technologický center a strategických služeb	
Operační program průmysl a podnikání	Operační program rozvoj lidských zdrojů	Společný regionální program	• Průmyslových zón v jejichž rámci byly vypsány programy:	
Na rok 2007-2012 představil program financované ze Strukturálních fondů, EU a státního rozpočtu:			Program na podporu podnikatelských nemovitostí a infrastruktury	Pravidla Programu na podporu rozvoje průmyslových zón 2005
• Podnikání a inovace				
• Lidské zdroje a zaměstnanost				
• Výzkum a vývoj				

Díky velké poptávce investorů po průmyslových zónách vytvořilo Ministerstvo průmyslu a obchodu společně s CzechInvestem v roce 1999 Program podpory rozvoje průmyslových zón.

2.1 Program na podporu rozvoje průmyslových zón

„Cílem programu je definování podmínek a pravidel pro poskytování podpory obcím, krajům, rozvojovým společnostem formou dotací či finančních výpomocí ze státního rozpočtu“⁹. Program zvyšuje konkurenceschopnost investičního prostředí ve slabých regionech a vytváří

⁹ MPO, *Program na podporu rozvoje průmyslových zón*, 2005, str. 1.

předpoklady pro nová pracovní místa. Správce Programu je Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR a pověřenou organizací je Agentura CzechInvest.

Program na podporu rozvoje průmyslových zón obsahuje 4 podprogramy:

- 1) Příprava průmyslových zón
- 2) Regenerace průmyslových zón
- 3) Výstavba a rekonstrukce nájemních objektů
- 4) Akreditace průmyslových zón

2.1.1 Příprava průmyslových zón ¹⁰

Podprogram Příprava průmyslových zón vytváří podmínky pro přípravu a rozvoj projektů investiční výstavby v odvětvích zpracovatelského průmyslu, strategických služeb a technologických center v oblasti výzkumu a vývoje. Usnesením Vlády ČR jsou podporovány zóny v nezastavěném území či strategické zóny mající rozlohu minimálně 200 ha.

Jde-li o strategickou průmyslovou zónu¹¹ a pokud příjemce není schopen zajistit spolufinancování projektu, je oprávněn správce Programu přesunout část nákladů technického vybavení území do nákladů technické přípravy území. Pokud nejde o strategickou průmyslovou zónu, může účast státního rozpočtu na úhradě nákladů na realizaci¹² projektu dosáhnout nejvýše 300 Kč/m² pozemků průmyslové zóny.

2.1.2 Regenerace průmyslových zón ¹³

Cílem podprogramu je vytvoření nových typů výroby, které mají nízkou surovinovou a energetickou závislost a vysoký exportní potenciál. Podporovány jsou průmyslové zóny v rámci zastavěného, ale nevyužívaného území nebo strategické zóny o velikosti nejméně 100 ha podle správce Programu či zóny pro strategické investory v rámci zastavěného, ale nevyužívaného území.

Pokud nejde o strategickou průmyslovou zónu, může podíl státního rozpočtu na úhradě nákladů na realizaci projektu dosáhnout nejvýše 1200 Kč/m² pozemků průmyslové zóny.

¹⁰ MPO, *Program na podporu rozvoje průmyslových zón*, 2005, str. 9.

¹¹ Strategická průmyslová zóna je:
- zóna o rozloze nejméně 200 ha stanovená usnesením Vlády ČR,
- zóna o výměře nejméně 100 ha v zastavěném, ale nevyužívaném území, stanovená správcem programu,
- zóna určená strategickému investorovi.

¹² Náklady na realizaci projektu znamenají náklady na výstavbu či rekonstrukci nájemního objektu, náklady na technickou přípravu území, v rozsahu vymezeném správcem Programu.

¹³ MPO, *Program na podporu rozvoje průmyslových zón*, 2005, str. 19.

2.1.3 Výstavba a rekonstrukce nájemních objektů¹⁴

Cílem podpory je stimulovat výstavbu a rekonstrukci výrobních hal a objektů pro strategické služby na území průmyslových zón za účelem jejich pronájmu moderním výrobním podnikům a podnikům z oblasti strategických služeb a technologických center, které zde vytvoří nová pracovní místa v oborech zpracovatelského průmyslu.

Předmětem podpory je příprava a realizace projektu, jímž je výstavba či rekonstrukce nájemního objektu¹⁵ na území průmyslové zóny o výměře nejméně 5 ha, včetně technické přípravy území.

V případě výrobní haly může dotace dosáhnout nejvýše 1500 Kč/m³ obestavěného prostoru, v případě objektu pro strategické služby a technologická centra nejvýše 3000 Kč/ m³ obestavěného prostoru.

2.1.4 Akreditace průmyslových zón¹⁶

Podprogram Akreditace se snaží zlepšovat kvalifikační a technické předpoklady, aby byla zabezpečena profesionální správa průmyslových zón. Toto opatření má přispět ke zvýšení jejich konkurenceschopnosti a vyšší obsazenosti.

Podporou je zajišťováno školení danou organizací, nákup technického vybavení, programového vybavení, pořízení a příprava marketingových materiálů průmyslových zón.

Tabulka 4 Přehled forem podpor, které poskytují podprogramy Programu na podporu rozvoje průmyslových zón¹⁷

Program na podporu rozvoje průmyslových zón se skládá z podprogramů:	Příjemci podpory	Podpora přípravy průmyslových zón formou:	Podpora ostatních projektů přípravy průmyslových zón formou:
Příprava průmyslových zón	obce, svazky obcí, kraje, významní investoři, rozvojové společnosti	- přímé dotace do výše nákladové mezery ¹⁸ - přímé dotace do 75 % uznatelných nákladů u obce, svazku obcí, kraje a do 46 % uznatelných nákladů u rozvojové společnosti či investora, - dotace na úhradu 100 % úroků z bankových úvěrů vázaných na	- přímé dotace ve výši nákladové mezery, max. do 75 % uznatelných nákladů, - přímé dotace do 75 % uznatelných nákladů pokud je příjemcem obec, svazky obcí, kraj a do výše 46 % uznatelných nákladů pokud je příjemcem

¹⁴ MPO, *Program na podporu rozvoje průmyslových zón*, 2005, str. 29.

¹⁵ Nájemním objektem se rozumí výrobní hala se skladovou a administrativní částí nebo objekt pro strategické služby a technologická centra. V případě výrobní haly bude její výrobní plocha min. 1000 m², v případě objektu pro strategické služby a technologická centra bude v jednom podlaží min. 500 m² volné dispozice.

¹⁶ MPO, *Program na podporu průmyslových zón*, 2005, str. 36

¹⁷ Program na podporu průmyslových zón

¹⁸ Výpočet nákladové mezery: $NM = NÚ + Nt - Cp$, NÚ jsou náklady úplatného nabytí nemovitostí, Nt jsou náklady na technickou přípravu území, Cp je cena prodejní nemovitosti průmyslové zóny.

		náklady technického vybavení území	rozvojová společnost, významný investor, - dotace na hrazení 75 % úroků z bankovních úvěrů vázaných na náklady technického vybavení
Regenerace průmyslových zón	obce, svazky obcí, kraje, významní investoři, rozvojové společnosti	- přímé dotace do výše nákladové mezery, - přímé dotace do 75 % uznatelných nákladů u obce, svazku obcí, kraje a do 46 % uznatelných nákladů u rozvojové společnosti či investora, - dotace na úhradu 100 % úroků z bankových úvěrů vázaných na náklady technického vybavení území	- přímé dotace až do výše nákladové mezery, - přímé dotace do 75 % uznatelných nákladů pokud je příjemcem obec, svazky obcí, kraj a do výše 46 % uznatelných nákladů pokud je příjemcem rozvojová společnost, významný investor, - dotace na hrazení 75 % úroků z bankovních úvěrů vázaných na náklady technického vybavení
Výstavba a rekonstrukce nájemních objektů	rozvojové společnosti	- přímé dotace na náklady na přípravu a realizaci projektu ¹⁹ do výše nákladové mezery, - přímé dotace na neobsazené plochy objektu po dobu tří let od dokončení projektu	
Akreditace průmyslových	<ul style="list-style-type: none"> • obce, svazky obcí, rozvojové společnosti připravující či spravující průmyslovou zónu, • FO a PO, které připravují či spravují prům. zónu pro obec, svazky obcí, kraje či rozvojové společnosti, • FO a PO, která na základě smluvního vztahu zajišťuje na úrovni krajů pro určenou organizaci činnosti na podporu rozvoje průmyslových zón 	- dotace do 400 000 Kč na úhradu až 80 % účelně vynaložených nákladů spojených: - s účastí na školení zajišťovaném určenou organizací: <ul style="list-style-type: none"> • s pořízením programového vybavení • s pořízením technického vybavení • s přípravou a pořízením marketingových materiálů 	

¹⁹ Náklady na realizaci projektu znamenají náklady na výstavbu či rekonstrukci nájemního objektu, náklady na technickou přípravu území, v rozsahu vymezeném správcem Programu

2.2 Operační program průmysl a podnikání 2004 – 2006 ²⁰

Jednalo se o programový dokument hospodářské politiky a sociální soudržnosti, který navazoval na cíle a strategii průmyslové politiky České republiky. Podpora v rámci Programu se snažila o konkurenceschopný průmysl a zároveň o vytvoření změn v průmyslu, které by vedly k podobné ekonomické úrovni regionů EU. Pomoc v regionech se zaměřovala na dané rozdíly, čímž podporovala průmyslový rozvoj.

Operační program byl tvořen třemi prioritami:

1) Rozvoj podnikatelského prostředí

Objektem sledovanosti se staly průmyslové zóny a objekty pro podnikání, jejichž fungování urychlilo vývoj podnikatelské sféry. Snahou se stal rozvoj lidských zdrojů v průmyslu a vytváření nových vzdělávacích center pro firmy. Česká republika má nedostatek technologicky zaměřených podniků, a proto se tato priorita zaměřila na nedostatky.

Priorita obsahovala daná opatření:

- infrastruktura pro průmyslový výzkum, vývoj a inovace,
- rozvoj podnikatelské infrastruktury,
- infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v průmyslu a podnikání,
- rozvoj informačních a poradenských služeb.

Cílem priority bylo zajištění hmotné a nehmotné podpory rozvoje průmyslových a podnikatelských činností.

2) Rozvoj konkurenceschopnosti podniků

Při zakládání a rozvoji malých a středních podniků bylo těžké získat kapitál, který by pomohl k rozvoji těchto firem. Proto byla tato priorita zaměřena na poskytnutí financí těm firmám, které by podpořily ekonomický růst v regionech.

Opatření:

- zakládání a rozvoj malých a středních podniků,
- podpora inovací výrobků, technologií a služeb,
- snižování energetické náročnosti a vyšší využití obnovitelných zdrojů energie.

²⁰ www.mpo.cz

Cílem této priority byl:

- rozvoj malých a středních podniků,
- zlepšení výrobních technologií,
- vytváření opatření, která by měla kladný vliv na životní prostředí.

Pro dosažení těchto cílů se počítalo se snížením spotřeby energií a energetických surovin.

3) Technická pomoc

Obsahovala podpůrné aktivity, které prováděl Řídící orgán a subjekty implementační struktury OPMP, aby podpořili účinnost prováděné podpory.

Opatření:

- technická pomoc při řízení a implementaci programu,
- ostatní technická pomoc.

Cílem bylo zvyšování zásahů, které by vedly k efektivnějšímu investování prostředků.

Ke splnění daných priorit se využívalo prostředků s Evropského fondu regionálního rozvoje a dalších finančních prostředků ČR.

Tabulka 5 Veřejné náklady na jednotlivé priority²¹

Operační program Průmysl a podnikání	Zdroje Společenství		Národní zdroje		Veřejné náklady (zdroje Společenství + Národní zdroje)	
	Mil.€	Mil. Kč	Mil.€	Mil. Kč	Mil. €	Mil. Kč
Priorita 1	130,4	4042,4	43,5	1348,5	173,9	5390,9
Priorita 2	120,0	3720,0	40,0	1240,0	160,0	4960,0
Priorita 3	10,4	322,4	3,5	108,5	13,9	430,9
Celkem	260,8	8 084,8	87,0	2 697,0	347,8	10 781,8

V České republice je mnoho agentur či orgánů, které se zabývají podporou podnikání. Mezi významné orgány patří Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo průmyslu a obchodu a agentura CzechInvest se svými krajskými pobočkami.

²¹ www.mpo.cz

2.3 Účastníci podpory rozvoje průmyslových zón

Agentura CzechInvest se snaží podporovat podnikání v průmyslových zónách a zároveň přispívá k přílivu zahraničních investic. Kromě CzechInvestu se na konkrétních podporách podnikatelských subjektů podílí CzechTrade, Česká energetická agentura, Českomoravská záruční a rozvojová banka.

2.3.1 CzechInvest

Původní CzechInvest vznikl v roce 1992 a zabýval se propagací České republiky, aby podpořil příliv zahraničních investic. K 2. lednu 2004 vznikla nová agentura pro podporu podnikání a zahraničních investic CzechInvest na základě sloučení Agentury pro rozvoj podnikání (ARP) a Agenturou pro rozvoj průmyslu ČR (CzechIndustry). Zřízení instituce se řídilo zákonem č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání. V té době funkci generálního ředitele CzechInvestu vykonával Martin Jahn, nyní tuto pozici zastává Tomáš Hruďa. Agentura se zabývá podporou konkurenceschopnosti českých podnikatelů. Poskytováním služeb a rozvojových programů přispívá CzechInvest k rozvoji domácích firem. Aby byla lepší komunikace mezi podnikateli, státem a EU byla vytvořena kontaktní místa v jednotlivých krajích, kde domácí či zahraniční podnikatelé dostanou kvalitní informace.

Od roku 1993 do konce roku 2006 bylo CzechInvestem oznámeno 771 projektů s cílem vytvořit 153 871 pracovních míst. Celková výše investic byla ve výši 541 864 miliard Kč.

Tabulka 6 Objem investic v jednotlivých odvětvích průmyslu v letech 1993 - 2006²²

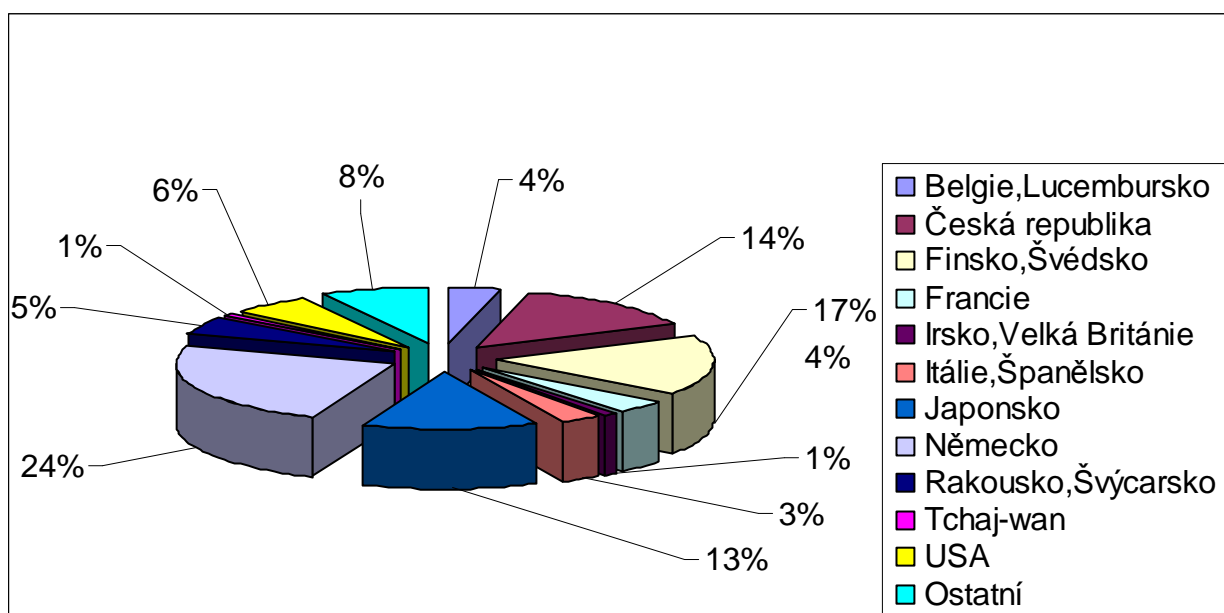
Odvětví průmyslu	Počet firem	Výše investice (v mil. Kč)	Výše investice (v mil. USD)	Pracovní místa
Automobilový	170	247 064	8 174	53 712
Biotechnologický, medicínská technika	12	7 819	255	1 254
Centrum sdílených služeb	26	5 164	200	8 465
Dřevozpracující, papírenský, tiskařský	36	27 143	936	3 213
Elektronický, elektrotechnický	72	62 670	2 084	33 302
Chemický, plastikářský, gumářský	98	61 477	2 183	8 726
Informační technologie	32	7 734	272	7 534
Letecký	5	3 180	114	950
Opravářská a technologická centra	80	9 185	371	6 625
Strojírenský, kovozpracující	109	39 513	1 527	13 139
Ostatní	133	70 916	2 452	16 951
Celkem	771	541 864	18 567	153 871

²² www.czechinvest.org

V tabulce je vidět, že nejvíce pracovních míst bylo vytvořeno v automobilovém průmyslu (34 %), v elektrotechnickém (21 %) a v ostatních odvětvích.(11 %).

V oblasti řízení investičních projektů bylo v roce 2005 celkem oznámeno 153 projektů. Předpokládaná investice byla ve výši 77 470 miliard korun. Bylo vytvořeno 20 938 pracovních míst z nichž 7000 míst bylo v regionech s vysokou nezaměstnaností.

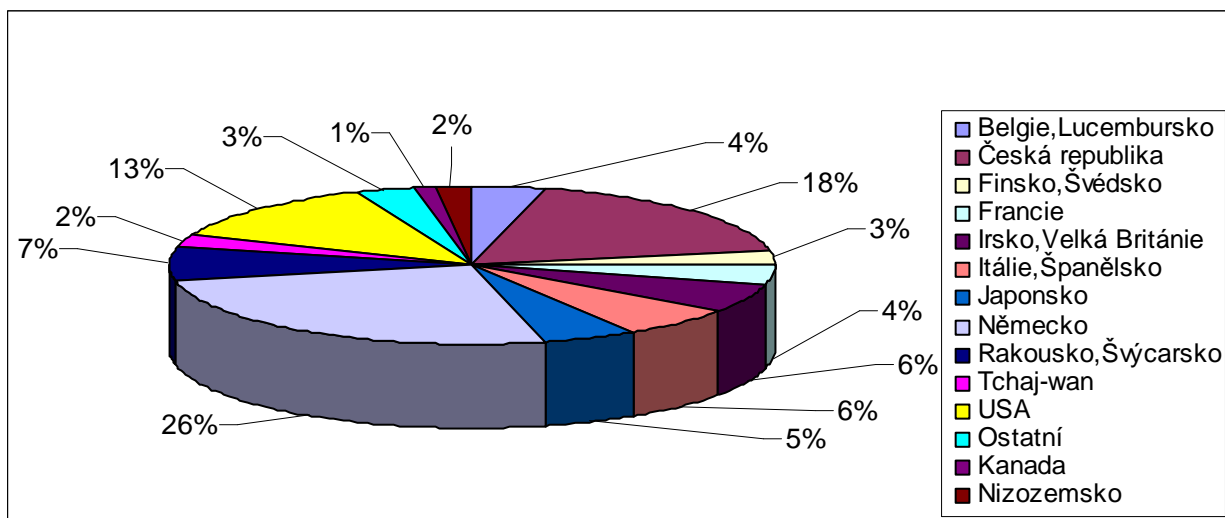
Graf 4 Objem investic zprostředkovaných CzechInvestem v roce 2005 (mil. Kč)²³

Grafy č. 4 a 5 nám znázorňují objem přijatých investic a projekty zprostředkované CzechInvestem v jednotlivých zemích za rok 2005. Ve službách, které agentura poskytuje Česká republika získala třetí místo to poukazuje na fakt, že CzechInvest se snaží přilákat investory, aby se zlepšila ekonomická situace v zemi a zároveň byla podpořena zaměstnanost.

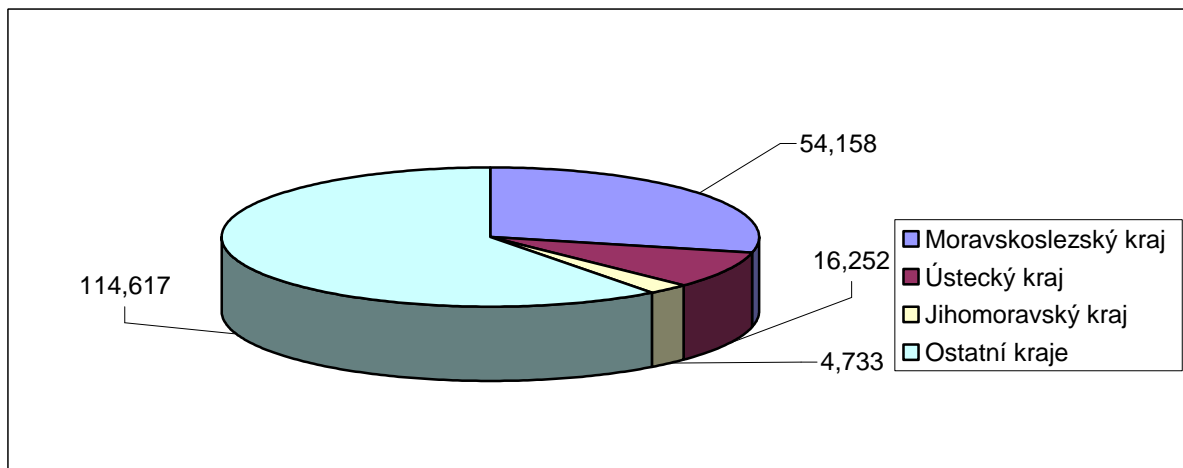
²³ Výroční zpráva CzechInvestu za rok 2005

Graf 5 Projekty zprostředkované CzechInvestem za rok 2005²⁴

V roce 2006 bylo uskutečněno 176 projektů z nichž čtvrtina byla z České republiky ve výši 114,617 miliard korun. Tento fakt dokazuje, že podnikatelé upevňují své pozice v ekonomickém světě, což vede zahraniční investory k vyhledávání kvalifikované pracovní síly, přijatelných provozních nákladů a výhodné geografické polohy. Tyto projekty by měly přispět ke zvýšení počtu pracovních míst zhruba o 34 tisíc. Do Moravskoslezského kraje směřovalo 40 investičních projektů, druhým úspěšným se stal Ústecký kraj se 35 projekty a třetí atraktivní se stal kraj Jihomoravský s 25 projekty.

Graf 6 Investice do projektů v krajích za rok 2006²⁵

K 24. 6. 2007 byla přiznána dotace ve výši 8 007 432 300 Kč ke 1243 projektům a byly uzavřeny úvěrové smlouvy u 1632 projektů v hodnotě 2 028 391 287 Kč.

²⁴ www.CzechInvest.org

²⁵ www.CzechInvest.org

Agentura CzechInvest poskytuje tyto služby:²⁶

- informace o možnostech podpory pro malé a střední podnikatele,
- implementace dotačních programů financovaných EU a státem,
- formální poradenství k projektům,
- správa databáze podnikatelských nemovitostí,
- podpora subdodavatelů – správa databáze českých dodavatelských firem,
- pomoc při realizaci investičních projektů,
- zprostředkování státní investiční podpory,
- AfterCare – služby pro zahraniční investory, kteří již působí v České republice, podpora při reinvesticích.

Agentura má řadu divizí a jednou z nich je divize pro regionální spolupráci. Toto oddělení podporuje výstavbu průmyslových zón a podnikatelských nemovitostí, které využívají čeští, ale i zahraniční investoři. Zlepšuje trh s nemovitostmi, ale i investiční a životní prostředí díky regeneraci brownfieldů. Během příprav daných projektů v regionech spolupracuje agentura s městy, obcemi a kraji. V průběhu let byla vytvořena databáze volných objektů a podnikatelských nemovitostí, která se rozrůstá.

Země, které investují do výroby s vysokou přidanou hodnotou a služeb, dostávají podporu od státu. Podporovanými projekty jsou zejména výstavba a regenerace průmyslových zón, výstavba a rekonstrukce nájemních výrobních hal a objektů pro strategické služby a technologická centra. Projekty byly financovány Programem na podporu rozvoje průmyslových zón a programem Reality, na kterém se spolupodílejí strukturální fondy EU.

Agentura CzechInvest představila další programy na období 2007-2013, které jsou financované ze strukturálních fondů EU a rozpočtu České republiky. Jedná se o programy podnikání a inovace, lidské zdroje a zaměstnanost, výzkum a vývoj.

Výzkum a vývoj

Od roku 2000 působí Agentura jako partner zahraničním i českým firmám v oblasti výzkumu a vývoje. Usiluje o získávání projektů technologických center pro průmyslový výzkum a vývoj. Díky tomu byl v roce 2003 vytvořen rámcový program na podporu technologických center a strategických služeb. Od roku 2004 je CzechInvest zprostředkovatelem operačního programu pro rozvoj průmyslu a podnikání. Byl vytvořen program Prosperita, který podporuje

²⁶ <http://www.czechinvest.org/o-czechinvestu>

vědeckotechnické parky a rozvoj technologií. Na stávající období byl vytvořen další program Potenciál, který umožňuje zvyšovat kapacity pro výzkumné aktivity. Veřejným institucím slouží operační program Výzkum a vývoj pro inovace, který je zaměřen na spolupráci vysokých škol a průmyslových podniků. Program, který financuje výzkumné projekty se nazývá Trvalá prosperita a díky němu bylo v roce 2006 podpořeno 84 výzkumných záměrů ve výši cca 123 mil. Kč. Tento rok byl zapojen program Vývoj, který se zaměřuje na malé a střední podniky jimž financuje administrativní přípravu.

Operační program Podnikání a inovace (OPPI)

Byl vypracován Ministerstvem průmyslu a obchodu v návaznosti na strategické dokumenty např. Strategie hospodářského růstu ČR, Strategie regionálního rozvoje, Strategie udržitelného rozvoje. Finanční podpora jde z Evropského fondu pro místní rozvoj, který se zaměřuje na podporu rozvoje a strukturálních změn regionů v nichž je rozvoj zaostalý. Program byl schválen vládou 15. listopadu 2006 usnesením č. 1302/2006 a posléze byl předán Evropské komisi k projednání společně s Národním strategickým referenčním rámcem pod něhož spadají všechny operační programy v České republice. Bude realizován pod cílem Konvergence, který se zaměřuje na podporu regionů s HDP nižším než 75 % průměru EU.

Mezi cíle tohoto projektu patří:

- růst konkurence schopnosti v průmyslu a službách,
- zvýšení přitažlivosti regionů a měst pro zahraniční investory,
- podpora podnikání a hospodářského růstu zaváděním nových technologií.

Finanční podpora ze strukturálních fondů EU je poskytována na principu tzv.monofondovanosti, což znamená, že podpora jednoho programu bude financována z jednoho fondu. V případě OPPI je možnost financování programu do výše 10 % činnosti, která spadá pod jiný fond s podmínkou, že tyto činnosti budou přímo spojené s programovacími operacemi („křížové financování“)²⁷.

Lidské zdroje a zaměstnanost

Důležitou složkou podnikání jsou lidé. Doposud byla státní podpora směřována na tvorbu pracovních míst, ale zaměstnavatelé často poukazují na investice, které jsou nutné při zvyšování kvalifikace zaměstnanců. Proto z evropských fondů směřují dotace například na školení zaměstnanců. Při rozvoji lidských zdrojů hraje důležitou roli spolupráce s Ministerstvem

²⁷ <http://www.mpo.cz/dokument12175.html>

školení, mládeže a tělovýchovy. V regionech s vysokou nezaměstnaností mohou investoři požádat o finanční podporu na základě Programu na tvorbu nových pracovních míst.

Další agenturou podporující rozvoj průmyslu v daném regionu je Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje.

2.3.2 Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje²⁸

V roce 1999 byla založena Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje (RRA PK) jako nepolitické, nevládní, nezávislé zájmové sdružení právnických osob. „Od 16. 5. 2001 do 31. 12. 2003 byla agentura Regionálním informačním místem agentury CzechInvest (RIM CI). Jejím úkolem bylo poskytování informací o CzechInvestu, získávání regionálních informací a obnovování databáze, kterou CzechInvest spravuje, důležitá byla propagace regionu za účelem přílivu zahraničních investic a následné poskytování péče podnikům v kraji. Od ledna 2004 spolupracuje Regionální agentura s CzechInvestem jako regionální zástupce. Spolupráce spočívá v zajištění přílivu zahraničních investic, regionálním rozvoji, restrukturalizaci a rozvoji průmyslu a podnikání v Pardubickém kraji“²⁹.

Agentura za účelem zvýšení podpory rozvoje Pardubického kraje spolupracuje s dalšími subjekty, hlavně s místními samosprávami měst a obcí, zastupuje zájmy místní správy v regionálních institucích, řeší problémy spojené s rozvojem měst a obcí a spolupracuje s centrálními orgány státu a krajskou správou³⁰.

Činnosti RRA PK

a) poradenská činnost

Poradenství se týká přípravy staveb a projektů financovaných z fondů Evropské Unie.

b) informační servis

Agentura poskytuje informace o aktivitách kraje, měst a obcí, nevyužívaných výrobních objektech a plochách vhodných k podnikání, grantových programech vyhlášených Pardubickým krajem.

c) projektová činnost

V projektové činnosti jsou vytvářeny plány rozvoje měst a mikroregionů, připravují se a koordinují rozvojové projekty a stavby.

²⁸ <http://www.rrapk.cz/modules.php?name=News&file=categories&op=newindex&catid=1>

²⁹ <http://www.rrapk.cz/modules.php?name=News&file=article&sid=125>

³⁰ <http://www.rrapk.cz/modules.php?name=News&file=article&sid=125>

d) ostatní činnost

Zbývá činnost prosazuje regionální politiku ČR a Pardubického kraje včetně podpory a rozvoje kraje.

2.4 Legislativa upravující průmyslové zóny ³¹

K výstavbě podnikatelské nemovitosti je nutný územní plán, stavebního povolení, které umožňuje zahájení stavebních prací a další rozhodnutí nutná pro užívání stavby. Všechny úkony spojené s výstavbou nemovitostí upravuje zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon. Dále je nutné zhodnotit vlivy na životní prostředí, to upravuje zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění.

Další zákony a vyhlášky upravující průmyslové nemovitosti:

- zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (stavební zákon); s účinností do 1. ledna 2007 bude nahrazen novým stavebním zákonem č. 183/2006 Sb.,
- vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu,
- vyhláška č. 369/2001 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace (bezbariérová vyhláška).

Legislativa v oblasti životního prostředí:

- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny,
- zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech,
- zákon č. 254/2001 Sb., o vodách,
- zákon č. 86/2002 Sb., o ovzduší,
- zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu.

Veřejné zakázky:

- zák. č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

Další související předpisy:

- zák. č. 500/2004 Sb., správní řád,
- zák. č. 128/2000 Sb., o obcích,
- zák. č. 129/2000 Sb., o krajích,

³¹ <http://www.czechinvest.org>

- zák. č. 40/1964 Sb., občanský zákoník,
- zák. č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník,
- zák. 344/1992 Sb., o KN,
- zák. 265/1992 Sb., o zápisech práv do katastru nemovitostí.

3 Výhody a nevýhody průmyslových zón

3.1 Průmyslová zóna

„Jedná se o území mající tvar obdélníku a jeho vymezení je stanoveno v územním plánu. Pokud zóna není připravena pro významné investory, její rozloha musí být minimálně 10 ha a projekt musí být realizován na území. V případě, že projekt bude vystaven v zastavěném, ale nevyužívaném území, jeho rozloha musí být minimálně 5ha“³².

Průmyslová zóna může být taktéž charakterizována jako území, kde mohou být vykonávány činnosti spojené s průmyslovou výrobou, obchodem.

Výstavba průmyslových zón může být zahájena na zelených loukách, které skýtají kvalitní podmínky pro investice zahraničních či domácích investorů. Druhou variantou jsou tzv. brownfieldy, které se využívají například při městském územním plánování. Nevýhodou je finanční zatížení investorů při odstraňování škod vzniklých v minulosti.

3.2 Greenfields

Tzv. zelené louky jsou území, která nejsou zastavěná a jsou využívána jako zemědělská půda či jde o ryze přírodní plochy. V současnosti jejich zastavování není tak obvyklé, protože se klade důraz na obnovu oblastí, které již v minulosti byly využity pro průmyslovou výrobu (tzv. brownfieldy).

3.3 Brownfields

Jsou pozemky jejichž rozloha je větší než 1 ha či objekty se zastavěnou plochou větší než 500 m², která není efektivně využívána popřípadě může být kontaminovaná. Pro využití těchto lokalit je nutná regenerace, při níž se obnoví jejich původní funkce či se nahradí novým typem využití.

Mezi areály označované jako brownfields patří:

- areály průmyslových podniků (včetně areálů, které výhledově vzniknou po ukončení průmyslové výroby),
- areály dolů,
- odkaliště,
- skládky průmyslových odpadů, chemické skládky,
- důlní a průmyslové odvaly,

³² MPO, *Program na podporu průmyslových zón*, 2005, str. 3

- skládky tuhých komunálních odpadů a zeminy,
- rekultivace - k odstranění důsledku důlních vlivů.

3.4 Dělení brownfieldů podle

Původu

Jedná se o opuštěné průmyslové, energetické, těžební, skladovací, zemědělské objekty, vybydlené části měst či zchátralé objekty s památkovou hodnotou (kláštery, kostely).

Polohy

Podle polohy se „hnědá pole“ dělí na:

- zastavěné území měst v centrální části města,
- zastavěné území měst ve větší vzdálenosti od městských center,
- příměstské zóny,
- okrajové části malých obcí a vesnic,
- mimo urbanizované území.

Možností nového využití

- pozemky schopné nalézt nové využití v rámci tržních mechanismů (soukromý či veřejný Developer nebo spolupráce obou),
- pozemky, pro které musí být nalezeno nové využití za asistence veřejných finančních prostředků (veřejný developer, nebo spolupráce veřejného a soukromého sektoru),
- pozemky, pro které nové využití není možné nalézt a musí být rekultivovány.

3.5 Nevýhody brownfields

S brownfielddy jsou spojeny určité nevýhody, které brání okamžitému využití:

- znečištění ploch nebezpečnými látkami a jejich odstranění je velice finančně náročné,
- nevyřešené majetkoprávní vztahy, které zdržují proces regenerace ploch a jejich následné využití,
- objekty jsou určeny pro určitou činnost či výrobu a je těžké je transformovat na jiné využití,
- konkurence ze strany greenfieldů na nichž je jednodušší, rychlejší a méně náročná finanční výstavba,
- nedostatečná informovanost, která by vedla k vytvoření programů zabývajících se

problematikou brownfieldů,

- nevyužívání spolupráce soukromého a veřejného sektoru,
- malá nabídka objektů soukromým investorům,
- regenerace je finančně náročná.

3.6 Výhody brownfields

Regenerace ploch brownfields je žádoucí nejen z hlediska opětného využití území, ale je s ní spojeno více pozitivních faktorů jako:

- zvýšení estetické hodnoty sanovaných lokalit,
- není třeba záboru půdy pro stavby „na zelené louce“,
- vytvoření nových pracovních příležitostí,
- ochrana zdraví a životního prostředí.

Pro úpravu podmínek či získávání dotací jsou vytvořeny programy³³:

- program Ministerstva životního prostředí,
- program Ministerstva průmyslu a obchodu,
- dotační programy Ministerstva pro místní rozvoj v oblastech Ostravka a severních Čech,
- program agentury CzechInvest na revitalizaci průmyslových ploch nad 10 ha, který se snaží o vyrovnání podmínek v greenfieldech a brownfieldech.

³³ <http://email.seznam.cz>

4 Průmyslové zóny v Pardubickém kraji

4.1 Pardubický kraj

Pardubický kraj se nachází ve východní části Čech. Díky své rozloze 4 519 km² (5,73 % plochy ČR) je čtvrtým nejmenším krajem ČR (bez hlavního města Prahy). Skládá se ze čtyř okresů: Chrudim, Pardubice, Svitavy, Ústí nad Orlicí. Sousedí s kraji Královéhradeckým, Středočeským, Olomouckým, Jihomoravským a Vysočinou. Spolu s krajem Královéhradeckým a Libereckým tvoří oblast soudržnosti Severovýchod nebo-li NUTS 2. Na principu partnerství obcí je založeno postupné formování mikroregionů na území Pardubického kraje, což je jedna z jeho silných stránek, která by měla přispět k jeho celkovému rozvoji.

Z hospodářského hlediska lze Pardubický kraj považovat za průmyslově-zemědělský, převažují zde průmyslové podniky, které se zaměřují na elektrotechniku, chemii, strojírenství, stavebnictví.

Kraj je tvořen 452 obcemi, z nichž 32 má statut města. Státní správu v kraji vykonává 26 pověřených obcí (obce II. stupně) a 15 obcí s rozšířenou působností. Seznam obcí II. a III. stupně je znázorněn na obrázku.

Obrázek 1 Obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností Pardubického kraje³⁴

■ obce s pověřeným obecním úřadem

³⁴ Program rozvoje Pardubického kraje, 2006, str. 8.

■ obce s rozšířenou působností

4.1.1 Průmysl

Pro rozvoj průmyslu jsou důležité zahraniční investice, které podporují tvorbu pracovních míst, produktivitu práce a umožňují efektivnější fungování podniků.

V Pardubickém kraji se v roce 2004 aktivně podílelo na investicích na 45 zahraničních společností např. Matsushita Communication Industrial Co., Ltd či Rieter Holding Limited a další. Zahraniční investoři mají zájem o účast na našem trhu, čímž chtějí získat vliv na řízení podniku (min. 10 % podíl). Následující tabulka srovnává zahraniční investice jak v kraji, tak v republice.

Tabulka 7 Přímé zahraniční investice v Pardubickém kraji a v ČR v letech 2000 – 2003 (v Kč)³⁵

Rok	Území	Základní kapitál	Reinvestovaný zisk	Ostatní kapitál	Celkem
2000	Česká republika	641 391 639	60 826 219	116 193 800	818 411 658
	Pardubický kraj	14 997 609	5 717 265	1 695 919	22 410 793
2001	Česká republika	706 409 950	131 127 297	144 797 708	982 334 954
	Pardubický kraj	19 380 133	5 901 228	2 496 524	27 777 885
2002	Česká republika	798 060 765	215 042 106	152 426 222	1 165 529 093
	Pardubický kraj	19 331 683	6 739 625	743 687	26 814 995
2003	Česká republika	767 018 343	242 373 516	152 391 812	1 161 783 672
	Pardubický kraj	23 082 369	13 256 455	3 386 564	39 725 388

Nejvíce zahraničních investic bylo investováno v Pardubicích v roce 2003, jejich výše dosáhla 39 725 388 Kč z nichž 58 % tvoří základní kapitál, 33 % reinvestovaný zisk a 9 % ostatní kapitál. Podíl kraje na investicích byl ve výši 3,4 % z celkového objemu investic ČR.

Významnými podniky s nejvyšším počtem zaměstnanců v kraji jsou společnosti Aliachem a.s., závod Synthesia Pardubice, který se zabývá chemickým průmyslem, AVX CZECH REPUBLIC s.r.o. Lanškroun (elektrotechnický průmysl), FOXCONN CZ, s.r.o. Pardubice (výrobce výpočetní techniky), KAROSA, a.s. Vysoké Mýto (výrobce dopravních prostředků), Rieter CZ, a.s. Ústí nad Orlicí (výroba textilních strojů a subdodavatel pro automobilový průmysl), OEZ, s.r.o. Letohrad (elektrotechnický průmysl), KIEKERT-CS, s.r.o. Pardubice s provozem v Přelouči (elektrotechnika a automobilové komponenty), Panasonic Mobile & Automotive Systems Pardubice (výrobce mobilních telefonů a audiovizuální techniky), Automotive Safety Components International, s.r.o. Jevíčko (subdodavatel pro automobilový průmysl) a Saint-Gobain Vertex, a.s. Litomyšl (sklářství)³⁶.

³⁵ Program rozvoje Pardubického kraje, 2006, str. 24.

³⁶ Program rozvoje Pardubického kraje

Na zvýšení zaměstnanosti se nejvíce podílely společnosti FOXCONN CZ, který se zabývá výpočetní technikou a Panasonic Mobile & Automotive Systems Pardubice vyrábějící mobilní telefony a autorádia. Velký počet zaměstnanců zaměstnávají firmy Rieter Cz, a. s. v Ústí nad Orlicí, ETA, a. s. v Hlinsku a také společnost s dlouholetou tradicí KAROSA, a. s. ve Vysokém Mýtě. Snížení zaměstnanců zaznamenal textilní průmysl díky konkurenci z východní Asie, ale i kožedělná výroba. Pomalejší tempo ve snižování zaměstnanců bylo u potravinářských podniků.

Během několika let došlo u podniků s počtem zaměstnanců vyšší než 600 k přeměně či sloučení s novými podniky.

V Pardubickém kraji byly za rok 2004 vyčísleny tržby v podnicích nad 100 zaměstnanců ve výši 142 606,391 mil. Kč. Nejvyšší tržby byly v odvětvích rafinérského zpracování ropy, ve výrobě kovodělných výrobků a ve zpracovatelském průmyslu. Naopak snížení nastalo v textilním průmyslu.

Ačkoli je průmyslu v kraji přikládána velká důležitost, musí se potýkat s určitými omezeními:

- nedostatek kvalifikované pracovní síly,
- napojení infrastruktury na evropskou síť,
- převyšování výroby nad možnostmi exportu,
- obtížné získávání úvěrů jimiž by byly zlepšeny technologie.

K zlepšení těchto omezení by mohla přispět větší poptávka po produkci či zvýšení její konkurenceschopnosti.

4.1.2 Podnikatelská infrastruktura

Průmyslové zóny

V roce 2004 se v kraji nacházelo 18 průmyslových zón. Ve většině případů se nejedná o průmyslové zóny v pravém slova smyslu, protože chybí infrastruktura. Jsou určeny pro lehkou průmyslovou výrobu a skladování. Nejvýznamnější je průmyslová zóna ve Starých Čivicích a dále zóny v Chrudimi, Moravské Třebové a Svitavech. Následující tabulka udává nevýznamnější zóny v Pardubickém kraji za rok 2004. Průmyslové zóny Pardubického kraje dle rozlohy v roce 2004.

Tabulka 8 Průmyslové zóny Pardubického kraje dle rozlohy v roce 2004³⁷

Průmyslová zóna	Rozloha (v ha)
Lanškroun	4
Polička	4,5
Králíky	4,8
Přelouč	5,7
Chrudim – sever	6,5
Třemošnice	6,8
Letohrad	7,8
Moravská Třebová	10
Ronov nad Doubravou	10,2
Hlinsko	13
Ústí nad Orlicí	27
Pardubice MLC	30 (dopravní a logistická zóna)
Chrudim – západ	33
Litomyšl	35,8
Česká Třebová	37
Vysoké Mýto	38,55
Svitavy	42
Pardubice	75

Díky velkému počtu brownfields, které se nacházejí v zastavěném území, byla Regionální rozvojovou agenturou Pardubického kraje vytvořena na přelomu roku 2005 a 2006 „Vyhledávací studie pro lokalizaci brownfields na území Pardubického kraje“, která tyto lokality zmapovala a blíže specifikovala.

4.2 Pardubice

Pardubice patří k největším městům východních Čech a staly se jejich průmyslovým centrem. V roce 1845 byla zavedena do města železniční síť, čímž se Pardubice staly dopravním centrem, které společně s výhodnou polohou vytvořily podmínky k rozvoji průmyslu. S druhou polovinou 19. století vznikají podniky strojírenské a potravinářské a s počátkem 20. století přibývá průmysl chemický a elektrotechnický. Chemický průmysl je spojen s firmou Synthesia a elektrotechnický s firmou Tesla.

4.2.1 Ekonomický rozvoj, vzdělávání

Pardubice mají růstový ekonomický potenciál. Město se snaží podporovat místní zaměstnavatele, aby více rozvíjeli své podniky a podporovali ekonomiku města. Usiluje se o pravidelná setkání s investory, kde by se projednávaly záměry a přípravy nabídek průmyslových zón. Rozvoj zón bude zajištěn zlepšením infrastruktury. Zmapování jednotlivých

³⁷ www.rrapk.cz

podnikatelských objektů a jejich následná nabídka prostřednictvím CzechInvestu povede k přilákání nových investorů. Na vývoji města má zásluhu spolupráce mezi Úřadem práce a výzkumem a vývojem, která se snaží o zvýšení kvalifikace obyvatelstva a jejich následné zapojení do výzkumu..

4.2.2 Průmysl³⁸

Historie Pardubic dala podnět, aby v roce 1995 byla vybudována nová průmyslová zóna, která se nachází ve Starých Čivicích. Vybrána byla lokalita, kde již fungovala bezcelní zóna a kde nebyl problém se získáváním pozemků. Bylo vykoupeno zhruba 50 hektarů, nyní má průmyslová zóna 75 hektarů a územní plán počítá s rozšířením až na 150 hektarů. Pardubice a CzechInvest začali tuto průmyslovou zónu tzv. „greenfield“ nabízet zahraničním investorům. Cílem města bylo vybudování sítí až s příchodem prvního investora, ale velcí investoři preferovali již hotové inženýrské sítě.

V zóně působí zahraniční investoři Panasonic Automotive System Czech, JTEKT Automotive Czech Republic, Kyb Manufacturing Czech a Ronal CZ. Prvním investorem se stal Panasonic, který investoval skoro 1,3 miliardy korun a umožnil práci 1273 lidem. Plánem společnosti je proinvestování 3 miliard korun a práci by zde mělo vykonávat 1376 zaměstnanců. Společnosti působící v průmyslové zóně v loňském roce vytvořily skoro 650 míst a jejich investice tvořily 1,2 mld. Kč. Nyní je v zóně zaměstnáno 2215 lidí a koncem roku by měl počet zaměstnaných přesáhnout 3000 zaměstnanců. Zatím společnosti proinvestovaly 4,6 miliardy korun.

Výhody průmyslové zóny³⁹:

- poloha na okraji města,
- investičně připravené území,
- rozšíření bezcelního pásma o pozemky až 34 hektarů,
- dobrá dopravní obslužnost,
- možné využití kvalifikované pracovní síly.

Investorům jsou nabízeny objekty v průmyslové zóně prostřednictvím agentury CzechInvest, která v roce 2002 průmyslové zóně Pardubice udělila ocenění za komplexní přípravu zóny.

³⁸ Vybudování pardubické městské průmyslové zóny, včetně výkupu pozemků, přišlo město na 354 miliony korun. Zatím město získalo prodejem pozemků 176 milionů korun a byly mu uděleny dotace ze SR a EU ve výši 78milionů korun. Letošní rok se počítá s dotací na příjezdovou komunikaci a infrastrukturu v severovýchodní části průmyslové zóny ve výši 16,7 milionů korun.

³⁹ obrázek zóny č. 2, viz. seznam obrázků

Obrázek 2 Městská průmyslová zóna ve Starých Čivcích

Zdroj: www.mesto-pardubice.cz

Dalšími připravovanými projekty jsou TechnoPark Pardubice, k. s. a CTP Incest, s. r. o., které se budou zabývat výzkumem a vývojem development nemovitostí a každá společnost by měla zaměstnat 450 lidí.

TechnoPark Pardubice

Tento rok započala výstavba tohoto areálu v němž se spojí věda s podnikáním. Místo je vhodné pro začínající firmy, kterým bude nabídnuta kvalitní technologie. Vlastníky tohoto projektu jsou Pardubický kraj společně s Univerzitou Pardubice a společnost Free Zone. Park bude spolupracovat s Univerzitou, která na oplátku propůjčí své laboratoře, aby mohl výzkum začít co nejdříve a nemuselo se čekat na dokončení nových prostor, do kterých se nové firmy postupně přesunou. Pro vybudování parku bylo vybráno místo vedle průmyslové zóny ve Starých Čivcích.

V Parku se budou nacházet:

- prostory pro začínající společnosti, které se budou zabývat vývojem nové technologie tzv. podnikatelský inkubátor,
- vědeckotechnický park jehož prostory budou pronajímány firmám, kterým bude nabídnuta kvalifikovaná obsluha a cílem bude vývoj produktů s vysokou přidanou hodnotou,
- centrum pro transfer technologií, kde se budou realizovat projekty Univerzity.

Otevření je plánováno na červen roku 2008. Podle náměstka hejtmána Romana Línka se náklady vyšplhají na více než čtyři sta dvacet miliónů korun. Z operačního programu Prosperita získal kraj na podporu výstavby skoro tři sta miliónů korun.

Mezi další průmyslové areály patří Synthesia, Paramo a objekty v Černé za Bory a na Hůrce. Všechny areály jsou soukromé kromě objektu Hůrka, který patří městu. Podle

územního plánu není určen k průmyslovému využití, ale pro bytovou výstavbu. Dané areály je možné shlédnout na přehledce (viz. obrázek 4).

Obrázek 3 Přehledka průmyslových areálů v Pardubicích

Zdroj: Materiály města Pardubic

4.2.3 Vliv investorů na rozvoj města

Příliv nových investic do města a rozvoj nových podniků povede ke snížení míry nezaměstnanosti, protože část zaměstnanců bude za prací dojíždět z okolních vesnic. Zároveň bude vyvíjen tlak na školy kvůli kvalifikované pracovní síle. Pro udržení zaměstnanců ve stávajících podnicích bude nutno zvýšit mzdy a pro nové zaměstnance zajistit nové bydlení. Novými podniky bude nutné zvýšit dopravní obslužnost do daných lokalit. Investoři začnou podílet sponzorování kulturní a sportovní akce.

S příchodem nových investorů se mohou objevit negativní vlivy, které se budou týkat zhoršování ovzduší díky zvýšenému dopravnímu zatížení a dále bude ubývat počet volných bytů a porostou ceny nemovitostí.

4.3 Chrudim

Chrudim leží ve východních Čechách v Pardubickém kraji a jeho rozloha je 3 315 ha. Polohu města v rámci Pardubického kraje lze hodnotit jako velmi exponovanou, což je dáno blízkostí a dostupností krajského města, které je populačním i ekonomickým centrem.

Výhodná je poloha také z hlediska dopravních sítí, zejména železniční.

Do roku 2002 byla Chrudim sídlem okresního úřadu, po zrušení okresních úřadů a reformě veřejné správy se od roku 2003 stala obcí s rozšířenou působností 3. stupně, její správní obvod zahrnuje 86 obcí.

Chrudim patří k zakládajícím členům dobrovolného svazku obcí Mikroregionu Chrudimsko, který vznikl v roce 2001 a sdružuje 33 obcí. Mikroregion Chrudimsko se rozkládá na ploše 241 km² a žije v něm více než 44 tisíc obyvatel. Snahou svazku je další rozvoj členských měst a obcí.

Svazek usiluje o snižování nezaměstnanosti, zlepšování životního prostředí, rozvoj ekonomiky, infrastruktury a dalších oblastí.

Rozvoj průmyslu nastal až ve druhé polovině 19. století, kdy město bylo napojeno na železniční síť a vznikají různá odvětví průmyslu. Průmyslové objekty a plochy jsou situovány v okrajových částech města, s rozlohou cca 62 ha. Plochy s hospodářským využitím pokrývají 83 ha. Jedná se především o areál bývalého strojírenského podniku Transporta a území nově budovaných průmyslových zón Chrudim západ a Chrudim sever, stejně jako o lokalitu Májov, kde sídlí menší podniky, které se věnují obchodu, logistice, spedici a dalším oborům.

4.3.1 Ekonomika

Ve 20. století se vyvíjelo mnoho odvětví průmyslu, která navazovala na řemesla či zemědělskou výrobu. Největší dominantou města se stal podnik Transporta, ale postupně začala upadat malovýroba a služby. Změny se projeví až po roce 1989, kdy byla malá produktivita práce, malé podniky byly zrušeny, což vedlo k hospodářským potížím. Po rozpadu Transporty bylo vytvořeno několik podniků navazujících na tradiční výrobu. Vlivem zahraničních investorů došlo ke stabilizaci některých podniků například v oblasti potravinářského průmyslu.

4.3.2 Průmysl

Průmyslová výroba má tradice již v stávajících oborech. Velký význam má stavebnictví, ve kterém více jak 64 % podniků s deseti zaměstnanci zaměstnává 96 % zaměstnanců.

Tabulka 9 Podíl ekonomických subjektů města na subjektech okresu⁴⁰

Odvětví	Město Chrudim			Okres Chrudim	
	Počet subjektů	Počet pracovníků	% z prac. okresu	Počet subjektů	Počet pracovníků
Zemědělství, lesnictví	3	560	24,5	68	2286
Rybolov	-	-	-	2	4
Dobývání nerostných surovin	1	7	1,8	11	384
Zpracovatelský průmysl	64	2849	25,1	251	11364
Výroba elektřiny, plynu, vody	5	341	93,2	10	366
Stavebnictví	25	962	45,9	89	2097
Obchod a opravy	39	606	41,5	125	1462
Pohostinství, ubytování	5	63	19,2	43	328
Doprava, skladování, pošta	15	1192	79,7	48	1495
Peněžnictví a pojišťovny	6	221	93,6	13	236
Nemovitosti, výzkum a vývoj	22	444	84,4	32	526
Veřejná správa, obrana	16	1354	61,5	101	2201
Školství	15	570	55,8	29	1021
Zdravot., veterinární a sociální činnost	5	1007	50,2	16	2006
Ostat. veř. a osobní služby	8	290	72,7	26	399

Město Chrudim má dvě průmyslové zóny a to průmyslovou zónu sever, v níž najde využití výroba zabývající se lehkým průmyslem a průmyslová zóna západ, která zatím není územně a správně připravena na průmyslové využití. Letecký pohled na obě zóny (viz. obr. č.5).

Průmyslová zóna sever

Průmyslová zóna Chrudim - sever leží směrem na Pardubice. Na jihu sousedí s areály zařízené pro zvláštní účely a s plochami vícepodlažní bytové zástavby. Západně sousedí se

⁴⁰ www.csu.cz

smíšeným územím nebytové občanské vybavenosti, jenž je od areálu Transporty odděleno izolační zelení. Celková výměra průmyslové zóny je 6,38 ha. Území areálu má trojúhelníkový tvar o stranách cca 530 m, 500 m a 233 m. Areálem bude procházet přeložka komunikace směrem z jihozápadu na severovýchod, která protne celou zónu a rozdělí daný areál na tři lokality, které mohou být dále děleny dle požadavků jednotlivých investorů a budou přístupné z komunikace Pardubice - Chrudim. Plocha první lokality je 0,99 ha, druhé 0,97 ha a třetí 2,40 ha.

Cílem této zóny je rozšíření výroby a služeb pro danou oblast, ale lze sem situovat i lehký průmysl. Nachází se zde vzdušné vedení, které napojuje areál Transporty, dále lokalitou prochází horkovod a vysokotlaký plynovod.

Tato průmyslová zóna se bude výhledově rozšiřovat. Vlastníkem území je město Chrudim, polovina lokality je zahrnuta v územním plánu a je nabízena investorům.

V průmyslové zóně je třeba dodržovat dané podmínky, ale je možná dohoda v případě dodatečných úprav:

- území může být zastavěno skupinou samostatnou objektů o ploše 15 x 30 m nebo max. zastavěné ploše 450 m²,
- alespoň 15 % z celkové plošné výměry bude ozeleněno, což v tomto případě činí 0,95 ha zeleně,
- nejvyšší bod střechy u kteréhokoliv objektu nepřekročí 9 m,
- veškeré plochy pro odstavování a parkování motorových vozidel budou umístěny na jednotlivých pozemcích,
- oplocení pozemků včetně vstupů na pozemky bude řešeno jednotně,
- vliv výroby a služeb na životní prostředí bude vyhodnocován s tím, že budou následně realizována opatření na zlepšení životního prostředí.

Technická infrastruktura

Elektrická energie je vedena ze severu po hranici průmyslové zóny. Vytápění je zajištěno tepelným napaječem, který se nachází v blízkosti zóny. Zajištění topné vody bude provedeno přípojkou z napájecího bodu na stávajícím přívodu horkovodu z elektrárny Opatovice. Pro odvod dešťových vod je nutné vybudovat novou kanalizační stoku, která bude zaústěna do stávajícího kanalizačního sběrače. Pitnou vodu pro severní zónu lze napojit z vodovodního řádu, který je tažen směrem na Pardubice. Řad končí v prostoru naproti vjezdu do vojenského depa.

Pro požární a užitkovou vodu nelze využít již zmíněný řad z důvodu jeho malé kapacity. V případě nutnosti přivedení požární vody nebo užitkové vody do prostoru budoucí zóny je nutno uvažovat s vybudováním nového vodovodního řadu. Zásobení plynem bude zajištěno ze stávajícího plynovodu a pro průmyslovou zónu sever je možno využít zapojovacího bodu s kapacitou 20ti stanic.

Životní prostředí

V dané lokalitě není evidována ekologická zátěž území a ani plánovaná výroba a služby nenaruší životní prostředí dané lokality.

Kalkulace

Tabulka 10 Cena zóny sever za m² za rok 2006⁴¹

Investice trafostanice v roce 2005	1.613.000,-
Investice elektro příspěvek v roce 2006	158.000,-
Investice v roce 2006	12.479.000,-
Investice v roce 2007	5.723.000,-
odečty v roce 2007 – nebude realizováno silnice 2 etapa	- 880.000,-
část kanalizace (80 x 15000,-)	- 1.200.000,-
kanalizace (100 x 6700,-)	- 670.000,-
nákup pozemků v roce 2000 - 320 Kč/ m ² 6,358 ha	20.347.000,-
Elfra opce (cca 6800 m ² po 350,- Kč/ m ²)	-2.380.000,-
Elfra prodej (6260 + 863 m po 316,-)	-2.222.000,-
Profit s.r.o. – Hrabovský tržba dle smlouvy	-5.376.000,-
Pozemky co si ponechá město (špice PZ 1366 x 320,-)	- 437.000,-
Silnice realizovaná 2006 dle smlouvy s Elfra	1.125.000,-
Celkem náklady	28.280.000,-

Průmyslová zóna Chrudim západ

Skládá se ze dvou částí z nichž jedna o velikosti 33 ha je určena pro investory a 27 ha je ve vlastnictví města a druhá je plocha bývalé Transporty, která má 40 ha a správcem je firma Onivon. V areálu probíhá výstavba inženýrských sítí, ostatní sítě jsou v územním a stavebním řízení.

⁴¹ Materiály města Chrudim

Obrázek 4 Průmyslové zóny v Chrudimi

Zdroj: <http://www.muchrudim.cz/index.asp?p=20&s=415&id=1028>

4.4 Svitavy

Ve městě žije 17,5 tisíc obyvatel a je správním a kulturním centrem pro okolních 26 obcí majících přes 35 tisíc obyvatel. Svitavy patří mezi města, která mají různorodou průmyslovou produkci. Nejvíce je zde zastoupen textilní průmysl (reprezentovaný dánskou firmou Fibertex a firmou Svitap J.H.J.) a strojírenství (zastoupené firmou TOS a.s.). V posledních letech se rozrůstá například polygrafie zastoupená českou odnoží americké polygrafické firmy Westvaco.

4.4.1 Průmyslová zóna

Volná část zainvestované průmyslové zóny "Paprsek"⁴², která se nachází v severovýchodní části města, skýtá možnost umístění investic na rozloze cca 23 hektaru. Průmyslová zóna Paprsek ve Svitavách je rozčleněna do sedmi bloků, označených písmeny A, B, C, D, E, F, H o celkové výměře cca 42 ha. Blok A o rozloze cca 10 ha byl prodán již zmíněné firmě Fibertex, bloky B o rozloze cca 11,2 ha, C o rozloze cca 9,2 ha a H o výměře 1,4 ha jsou ve vlastnictví města a v současné době jsou volné a připravené k prodeji. Bloky A a B jsou od sebe odděleny pruhem, který je v soukromém vlastnictví. Tento pruh není tedy vhodný k zastavení a tedy ani k výkupu. Blok D o rozloze cca 2,6 ha koupily firmy RS plast a Haly CZ. Blok E o rozloze cca 1,1 ha je ve vlastnictví soukromého vlastníka, na části pozemku je investorem firma VÁHY-JAS

⁴² obrázek č. 3 viz. seznam obrázků

Janoušek. Je zde možné vystavět objekty pro výrobu a skladování. Zároveň probíhají výkupy a příprava bloku F, na který jsou navázány veškeré inženýrské sítě. Do budoucna bude lokalita snadně dopravně obslužná, protože po jejím východním okraji je navržena obchvatová komunikace, která má být napojena na průmyslovou zónu a nyní prochází městem a spojuje Brno s hranicí Polska.

Přednosti pozemku v rozvojovém území jsou následující⁴³:

- dobrá poloha nedaleko překladištního nádraží města, které leží na železničním koridoru Brno – Česká Třebová. Z tohoto nádraží je do průmyslové zóny zavedena vlečka,
- dostatečné kapacitní pozemní komunikace, která vyhovuje těžké nákladní dopravě,
- napojení na dostatečně kapacitní technickou infrastrukturu, přivedenou do území

Jedná se o:

- a) elektrickou energii
- b) plyn
- c) voda – tlakové poměry vodovodního řádu vyhovují potřebám zajištění požární vody pro výstavbu průmyslových areálů
- d) telekomunikační rozvody
- e) bezproblémové odvedení veškerých povrchových vod z území a zpevněných ploch areálu kanalizací přes vybudovanou suchou retenční nádrž do vodoteče
- f) bezproblémové napojení na splaškovou kanalizaci potřebných parametrů přivedenou do stokové sítě města a odtud na městskou čistírnu odpadních vod s dostatečnou kapacitou.

S jednotlivými vlastníky a správci inženýrských sítí byla předběžně projednána možnost napojení uvažovaného území na jejich zařízení. Z projednání vyplývá, že vybudovaná infrastruktura svou kapacitou dostatečně pokryje území navržené pro výstavbu průmyslových objektů.

Zóna není umístěna v blízkosti bytové zástavby a tím jsou odstraněny veškeré problémy týkající se hluku či jiných činností spojených s průmyslovou lokalitou. Z hlediska pohledu ochrany životního prostředí se pozemky nenacházejí v území chráněné krajinné oblasti ani v jejich blízkosti, pozemky se také nenacházejí v záplavovém území.

⁴³ Materiály města Svitavy

Obrázek 5 Průmyslová zóna Paprsek

Zdroj: www.svitavy.cz

A- 10 ha – firma Fibertex

B – 11,2 ha

C – 9, 2 ha

E – 1,1 ha

H – 1,4 ha

4.5 Ústí nad Orlicí

Toto okresní město najdeme v kraji Podorlicka. Dříve se většina obyvatel živila zemědělstvím a rozvoji průmyslu hlavně textilního a strojírenské výroby došlo v druhé polovině 19. století.

4.5.1 Ekonomický rozvoj

Město se snaží o rozvoj podnikatelského prostředí, a proto je cílem přilákání zahraničních investorů, kterým by byla nabídnuta kvalifikovaná pracovní síla v daných oborech (strojírenství, elektrotechnika, automobilový průmysl). Tímto krokem chce město zajistit stabilizovanou ekonomiku. Propagace pozemků z databáze města slouží při oslovování nových investorů. Město spolupracuje s agenturou CzechInvest v oblasti majetkové a investiční přípravy pozemků. Tato spolupráce umožňuje nabízení daných oblastí jak na území, tak i mimo katastr města. Další projekty jako hledání investorů na zelené louky či do starých průmyslových areálů jsou realizovány za pomoci Sdružení obcí, Okresní hospodářské komory a Regionální rozvojové agentury Pardubického kraje.

Město propaguje místní podnikatelské subjekty v oblasti veřejných zakázek, čímž je zajištěna dobrá spolupráce. Na podporu vývoje podnikatelského prostředí byla vytvořena asistenční služba, která poskytuje informace podnikatelům ohledně volných území, poskytování půjček a dotací.

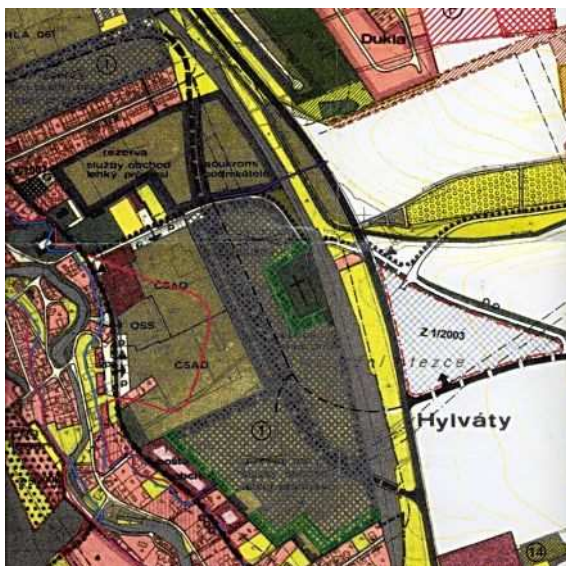
4.5.2 Průmysl

Průmyslová zóna Hylváty

Zóna se skládá z lokalit A,B1,B2,B3. Celá lokalita je ve vlastnictví města. Jediným investorem v lokalitě A je firma Modex – Metric. Tato lokalita má rozlohu 14 578 m² a je určena pro lehký průmysl, obchod a služby. Oblast je napojena na inženýrské sítě a je zajištěna dopravní obsluhností.

Ostatní části zóny jsou volné a připraveny pro investory. V nynější době se bude rozhodovat o finančních injekcích z fondů a posléze budou všechny záměry města a podrobnější informace zveřejněny na internetových stránkách.

Obrázek 6 Průmyslová Hylváty

Zdroj: www.ustinadorlici.cz

4.6 Ostatní průmyslové zóny v kraji

Průmyslová zóna Hlinsko – Nad Dráhou

Zóna se nachází v severní části města a má rozlohu 20 ha. Vlastníkům bude poskytnuta dokumentace o vedení inženýrských sítí a vnitřních spojovacích komunikací. Část lokality je v majetku města a zbytek je v soukromém vlastnictví. V současnosti město postupně odkupuje pozemky a předpokládané investice do inženýrských sítí a komunikací by měly být ve výši 58 mil. Kč. Zóna by měla být využita pro výrobu, sklady, veřejné provozy. Předností města je poskytnutí dostatečného množství kvalifikované pracovní síly. Zóna je zatím neobsazena.

Průmyslová zóna Lanškroun – Západ

Lokalita je ohraničena objekty průmyslové výroby a silničním obchvatem. Rozloha tvoří 13 ha z toho část je zastavěna zahraničními investory a je možnost rozšíření této zóny. Účelem je

rozvinutí podnikatelské sféry. V těsné blízkosti zóny jsou připraveny pozemky pro bytovou výstavbu. Obsazení je zajištěno firmami AVX Czech Republic (GB), SCHOTT (SRN), INA (SRN).

Průmyslová zóna Letohrad

Rozloha je 7,7 ha a je dobře dopravně dostupná. Vlastníkem je Pozemkový fond a 2/7 lokality jsou soukromé. Oblast je vhodná pro lehký průmysl a zatím čeká na investory.

Průmyslová zóna Litomyšl – Benátská

Oblast má rozlohu 35,8 ha z nichž cca 15 ha vlastní město a zbytek má v rukou více vlastníků. Zóna navazuje na soukromý průmyslový areál, který je částečně využíván a jeho rozloha je 7 ha. Výroba by měla být bez vlivu na životní prostředí. Zatím je neobsazena.

Průmyslová zóna Moravská Třebová

Zóna je v blízkosti silničního napojení. Její rozloha je 9,94 ha a 2,5 ha je obsazeno firmou Techplast. Celá oblast je ve vlastnictví města.

Průmyslová zóna Přelouč

Lokalita je v těsné blízkosti řeky, rozloha činí 5,7 ha, ale je možnost rozšíření o 10 ha. V soukromém vlastnictví je 1,7 ha a zbytek vlastní město. Využití je v oblasti průmyslových staveb, 3 ha jsou obsazeny společností BETA, a. s. Olomouc.

Průmyslová zóna Ronov nad Doubravou

Zóna se nachází v západní části města. Rozlohu má 10,2 ha z nichž část vlastní Pozemkový fond a město (48 %), zbytek je v soukromém vlastnictví (52 %). Vhodné pro umístění lehké průmyslové výroby. Zatím je neobsazená.

Průmyslová zóna Třemošnice

Pozemky tvoří 6,84 ha. Inženýrské sítě obklopují pozemek. Město má vypracovaný projekt zástavby a probíhá vyjednávání o výkupu s vlastníky pozemků. Možnost rozšíření zóny o 3 ha. 1,68 ha vlastní město a 5,16 mají v rukou fyzické osoby. Zatím neobsazeno.

Průmyslová zóna Vysoké Mýto

Nachází se v jihozápadní části města. Rozloha je 38,55 ha. Pozemky vlastní město, Pozemkový fond a soukromí vlastníci s nimiž město jedná o výkupu. Lokalita určená pro lehkou až středně těžkou výrobu. Zatím neobsazená.

Závěr

Pardubický kraj je ekonomicky prosperujícím krajem s průmyslovou tradicí a výhodnou geografickou polohou. Města nabízejí komplexně připravené zóny (př. zóna ve Starých Čivicích) ve spolupráci s agenturou CzechInvest a Regionální rozvojovou agenturou Pardubického kraje. Na území Pardubického kraje se nacházejí nemovitosti, které nejsou efektivně využívané tzv. brownfields. Tyto lokality lze řešit obnovením jejich funkce nebo novým typem využití, proto byla vytvořena „Vyhledávací studie pro lokalizaci brownfields na území Pardubického kraje“, která tyto lokality zmapovala a blíže specifikovala. Jako podporu při financování zón kraj využívá státní dotace a dotace z Evropské unie.

Plně připravené zóny lákají nejen tuzemské investory, ale i zahraniční zájemce. Příchod nových investorů má vliv na vznik nových pracovních příležitostí, ale i na zvýšení ekonomické úrovně. V kraji je možnost využít kvalifikovanou pracovní sílu, což vede k pružnějšímu uplatnění na trhu práce.

V budoucnu ovlivní vývoj zaměstnanosti nově vybudovaný Technologický park, který je společným projektem Pardubického kraje, Univerzity Pardubice, Free Zone Pardubice a.s. a TechnoPark Management a.s. S cílem zaměřit se na tradiční obory (chemie, elektronika, aj.).

Nevýhodou kraje je nedostatečná infrastruktura. Tento problém by měla vyřešit rychlostní komunikace R 35 vedoucí z Liberce přes Hradec Králové do Lipníku nad Bečvou.

Shrnou-li pohled na Pardubický kraj, tak mohu konstatovat, že se snaží využívat všech možností k rozvoji průmyslu a průmyslových zón.

ÚDAJE PRO KNIHOVNICKOU DATABÁZI

Název práce	Průmyslové zóny a jejich efektivnost v Pardubickém kraji
Autor práce	Michaela Zaninová
Obor	Veřejná ekonomika a správa
Rok obhajoby	2007
Vedoucí práce	Ing. Romana Provazníková, Ph. D.
Anotace	V práci jsou nastíněn přechod od centrálně plánované ekonomiky k tržní ekonomice. Podrobně je popsán průmysl a průmyslové zóny v Pardubickém kraji.
Klíčová slova	transformace, ekonomika, míra nezaměstnanosti, hrubý domácí produkt, průmysl, průmyslová zóna, greenfield, brownfield,

Seznam použité literatury

- [1] Spěváček, V. a kol., *Transformace české ekonomiky*, Praha, Linde, 2002, ISBN: 80-86131-32-7
- [2] www.mpo.cz
- [3] www.czechinvest.org
- [4] www.strukturalfondy.cz
- [5] www.mesto-pardubice.cz
- [6] www.ustinadorlici.cz
- [7] www.chrudim.cz
- [8] www.svitavy.cz
- [9] www.csu.cz

Seznam grafů

Graf 1 Počet nezaměstnaných v krajích v letech 2006 a 2007	10
Graf 2 Míra nezaměstnanosti v 2. kvartálu v roce 2007 (v %)	10
Graf 3 Podíl krajů na stavu zahraničních investic v ČR a výše investic na obyvatele (v tis. Kč) k 31. 12. 1999	12
Graf 4 Objem investic zprostředkovaných CzechInvestem v roce 2005 (mil. Kč)	20
Graf 5 Projekty zprostředkované CzechInvestem za rok 2005	21
Graf 6 Investice do projektů v krajích za rok 2006	21

Seznam obrázků

Obrázek 1 Obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností Pardubického kraje	30
Obrázek 2 Městská průmyslová zóna ve Starých Čivcích	35
Obrázek 3 Přehledka průmyslových areálů v Pardubicích	36
Obrázek 4 Průmyslové zóny v Chrudimi	41
Obrázek 5 Průmyslová zóna Paprsek	43
Obrázek 6 Průmyslová Hylváty	44

Seznam tabulek

Tabulka 1 Vývoj hrubého domácího produktu v krajích v letech 1995-2005 (v Kč)	9
Tabulka 2 Zaměstnanost podle kvalifikačních a profesních charakteristik v roce 2000	11
Tabulka 3 Přehled podpor průmyslu a průmyslových zón poskytovaných CzechInvestem a MPO	13
Tabulka 4 Přehled forem podpor, které poskytují podprogramy Programu na podporu rozvoje průmyslových zón	15
Tabulka 5 Veřejné náklady na jednotlivé priority	18
Tabulka 6 Objem investic v jednotlivých odvětvích průmyslu v letech 1993 - 2006	19
Tabulka 7 Přímé zahraniční investice v Pardubickém kraji a v ČR v letech 2000 – 2003 (v Kč)	31
Tabulka 8 Průmyslové zóny Pardubického kraje dle rozlohy v roce 2004	33
Tabulka 9 Podíl ekonomických subjektů města na subjektech okresu	38
Tabulka 10 Cena zóny sever za m ² za rok 2006	40